

SÄÄSTMINE VS. LAENAMINE, HARIDUS (JA ÜLEÜLDSE...)

Peeter Koppel
(Veidi pahur varahaldur)

Mis on investeerimine?

- Investeerimine on mõtestatud proaktiivne tegevus, mille eesmärk on tekitada kapitalile tootlust (raha peab teenima raha...)
- Investeerimise puhul on tehakse kapitalipaigutus pärast põhjalikku analüüsi ning juhul, kui eksisteerib mõistlik eeldus kapitali kasvuks, alles siis panustatakse kapitali.
- **Mis ei ole investeerimine?**
 - Hasartmängu-stiilis millelegi panustamine ei ole investeerimine...
 - Investeerimisotsuse aluseks ei saa olla ainult lootus...
- **Mis vahe on investeerimisel ja säästmisel?**
 - Võimalus kapitalikasvuks
 - Omanikuõigus (aktsiad)
 - **Risk**

Kas hariduse „tootlust“ saab mõõta?

Individuaalne Areng: Haridus annab inimestele teadmisi, oskusi ja kriitilise mõtlemise võimeid. See soodustab isiklikku arengut ja annab inimestele võimaluse teha informeeritud otsuseid, elada tähendusrikast elu (sh. karjäär) ning anda positiivne panus ühiskonda. **Raske mõõta.**

Majanduskasv: Hästi haritud tööjõud on majanduskasvu oluline käivitaja. Haridus varustab inimesi vajalike oskustega, et osaleda tööturul, innoveerida ja panustada tehnoloogilistesse edusammudesse. See omakorda stimuleerib tootlikkust ja parandab konkurentsivõimet.

Majanduskasvu on mõõta lihtne, tootlikkust ja konkurentsivõimet samuti.

Tööpuuduse vähendamine: Kõrgem haridustase on sageli seotud madalama tööpuuduse määra ja suurema tööjõu hõivatuslega. Hästi haritud inimesed on üldiselt kohanemisvõimelisemad, saavad omandada uusi oskusi, muutes nad tööandjatele atraktiivsemaks ja vähendades nende n-ö haavatavust majanduslanguste suhtes. **Tööpuudus ja hõivemäär on lihtsalt mõõdetavad.**

Suurenenud sissetulekupotentsiaal: Keskmiselt teenivad kõrgema haridustasemega inimesed elu jooksul ka kõrgemat palka. Haridus avab ukseid paremini tasustatud töökohtadele ja karjääri edenemise võimalustele, viies suurema majandusliku stabiilsuseni ja parandades elukvaliteeti. **Sissetulekuid on võimalik mõõta, asetada ajaloolisesse konteksti ning luua ka kohati ebameeldivaid seoseid haridustaseme (ja/või –kvaliteedi) ning sissetulekute vahel.**

Innovatsioon ja loovus: Haridus soodustab loovust ja innovatsiooni, julgustades kriitilist mõtlemist, probleemide lahendamise oskust ja sügavat arusaamist erinevatest teemadest. See on oluline tehnoloogiliste edusammude, teadusavastuste ja ülidema ühiskondliku progressi tagamiseks.

Mõõtmise tulemused võivad kajastuda sisemajanduse kogutoodangus, patentide arvus (suhtelises plaanis) jne.

Tervem ühiskond: Haridus on seotud paremate n-ö keskmise tervisega. Haritumad inimesed on tõenäolisemalt valmis järgima tervislikke eluviise, neil on ligipääs tervishoiuteenustele ning nad teevad informeeritud otsuseid oma heaolu kohta, viies elukvaliteedi kui sellise paranemiseni. **On võimalik mõõta ja võrrelda.**

Sotsiaalne Ühtekuuluvus: Haridus soodustab arusaamist, tolerantsust ja sotsiaalset ühtekuuluvust, viies inimesed kokku erinevate vaadete ja kultuuridega. See aitab luua kogukonnatunnet ja soodustab sotsiaalset integreerumist, vähendades sotsiaalsete konfliktide tõenäosust. **Natuke saab mõõta.**

Vähem kuritegevust: On seos kõrgema haridustaseme ja madalamate kuritegevuse määra vahel. Haridus annab inimestele alternatiive kuritegevusele, pakkudes neile võimalusi seaduslikuks ja rahuldust pakkuvaks tegevuseks.

Võimalik mõõta ja panna ajaloolisesse konteksti

Globaalne konkurentsivõime: Riigid, kus on hästi haritud elanikkond, on tõenäolisemalt globaalselt konkurentsivõimelised. Tugev haridussüsteem on innovatsiooni, majanduskonkurentsivõime ja võimekuse alus kiiresti muutavas maailmas kohaneda. **Mõõdikud kontekstualiseerimiseks on olemas.**

Pikaajalised ühiskondlikud eelised: Haridusse investeerimine aitab kaasa ühiskonna pikaajalisele heaolule ja stabiilsusele. See aitab katkestada vaesuse nõiaringi, vähendada ebavõrdsust ning soodustada sotsiaalset mobiilsust, luues kaasavama ja vastupidavama ühiskonna. **Saab mõõta.**

Seega, mida mina teeksin?

AITÄH!

Kuulake ka taskuhäalingut!